

Bemærkninger til forslaget

Hjemmeværnets personel har ifølge regeringens fortolkning af § 17, stk. 5, i lov nr. 231 af 26/5 1982 om hjemmeværnets pligt til at opbevare våben og ammunition i hjemmet.

På trods af den omhu, hvormed hjemmeværnets ledelse behandler ansøgninger om optagelse i hjemmeværnet, sker det forholdsvis hyppigt, at der optages medlemmer, der ikke burde have været optaget, eller at forudsætningerne for optagelsen ændres i et sådant omfang, at kontrakten med medlemmet burde have været opsagt og/eller våbnet og ammunitionen inddraget.

Ifølge svar fra forsvarsministeren af 22. september 1989 til Forsvarsudvalget har der i perioden 1968 til dato været begået 77 drab med hjemmeværnsvåben. Heraf udgør antallet af selvmord 62. Hertil kommer, at hjemmeværnsvåben har været anvendt ved 3 røverier. Herudover er der konstateret 70 episoder af forskellig karakter, hvor hjemmeværnsvåben har været anvendt f.eks. til gidseltagning, drabsforsøg, trusler, skud i beruselse m.v.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at en række af disse 77 drab og anden kriminalitet kunne være undgået, såfremt det enkelte hjemmeværnsmedlem ikke havde adgang til at opbevare våben og ammunition i hjemmet.

I forbindelse med drabsepisoder har Hjemmeværnskommandoen flere gange fundet det nødvendigt at indskærpe bestemmelserne vedrørende våbenopbevaring m.v. Dette har dog ikke nedbragt antallet af kriminelle episoder, ligesom tyverier af hjemmeværnspersonellets våben forekommer forholdsvis hyppigt.

Det er baggrunden for, at SF nu foreslår hjemmeværnets våben opbevaret i depot i fredstid.

I debatten om deponering af våbnene i fredstid har der været fremført mange argumenter. I det følgende skal forslagsstillerne gennemgå de hyppigst fremførte:

»Såfremt våbnene opbevares i depot, svækkes beredskabet afgørende. Hjemmeværnet skal kunne træde i funktion omgående.«

Argumentet holder kun, såfremt man forudsætter, at tredje verdenskrig starter uden varsel. Det forudsættes ikke i dag af NATO, som antager, at et varsel på dage og uger må anses for sandsynligt. I den forbindelse kan det oplyses, at værnepligtigt menigt personel alene betros skarp ammunition i forbindelse med vagt- og bevogtningstjeneste eller ved skarpskydningsøvelser, altså under forhold hvor de menige altid er under kommando af en befalingsmand. Hertil kommer, at hjemmeværnets øvrige våben, ammunition og udrustning, herunder f.eks. luftværnskanoner og luftværnsmaskingeværer, er oplagt i depoter efter nærmere regler. Disse depoter er i øvrigt ikke tilgængelige for Folketingets medlemmer af hensyn til nationens sikkerhed.

I et debatindlæg om hjemmeværnet i Dansk Politik nr. 14, 1989, fremfører kompagnichef i hjemmeværnet Jan Marcussen da også: »Jeg ved godt, at en eventuel fjende ikke kan mobilisere og intervenere Danmark i løbet af så kort tid, at der ikke vil være rigelig tid til at få våbnene udleveret fra et centralt depot.«

»Våbnene er mere sårbare og kan lettere stjæles, når de er oplagt i depoter end anbragt hos de enkelte medlemmer.«

Argumentet tager ikke hensyn til, at forsvarets mindst 1.000 depoter er blevet yderligere beskyttet siden det store tyveri den 2. november 1986 fra Farum øvelsesplads, samt at tyverier fra enkelte hjemmeværnsmedlemmer faktisk forekommer. Således fremgår følgende episoder af bilag i Folketingets Forsvarsudvalg:

27. august 1989. To unge stjæler en hjemmeværnsmands bil indeholdende et hjemmeværnsgevær. Geværet er tilvejebragt. (Kilde: Herning Folkeblad 28. august 1989).

9. september 1989. Et funktionsdygtigt M62-maskingevær med 250 skarpe skud stjæles fra en hjemmeværnsmand ved et indbrud. Maskingeværet er ikke fundet. (Kilde: Helsingør Dagblad 11. september 1989).

29. september 1989. Ca. 5 kg plastisk sprængstof, 50 detonatorer, 2 M75-geværer, 1 M49-maskinpistol